

Równoważenie sił wzdłużnych za pomocą łopatek odciążających

mgr inż. Marek Szlaga

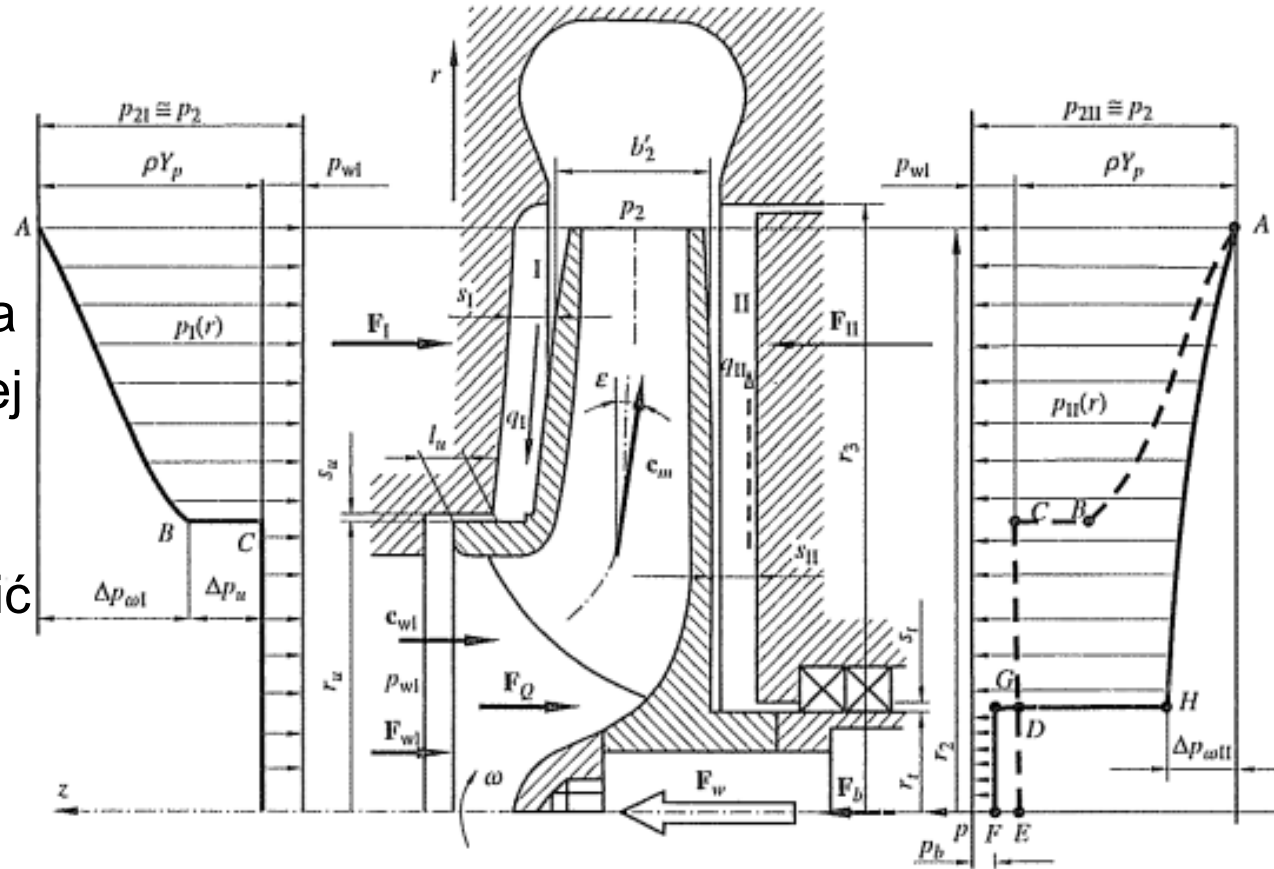

PLAN PREZENTACJI

- Wstęp teoretyczny
 - powstawania siły osiowej
 - metody zmniejszania siły osiowej
- Zastosowanie łopatek odciążających do zmniejszania siły osiowej
- Badania doświadczalne łopatek odciążających przeprowadzone w ITC
- Przeprowadzone symulacje przepływu
 - metodyka wykonywania symulacji przepływu
 - prezentacja uzyskanych wyników
 - porównanie wyników przeprowadzonych obliczeń numerycznych z wynikami badań
- Podsumowanie oraz kierunki dalszych działań

Hydrauliczny napór osiowy

- Przyczyny powstawania
- Składowe siły wzdłużnej
- Współczynnik krążenia (zawiorowania) cieczy $k = \omega_c / \omega$ pozwala określić rozkład ciśnienia za wirnikiem

Źródło: Pompy Wirowe – W. Jędral

$$p_{II}(r) = p_{II2} - \frac{1}{2} \rho k_{II}^2 \omega^2 (r_2^2 - r^2).$$

Obliczanie siły wzdłużnej – przykład obliczeniowy

Pompa diagonalna

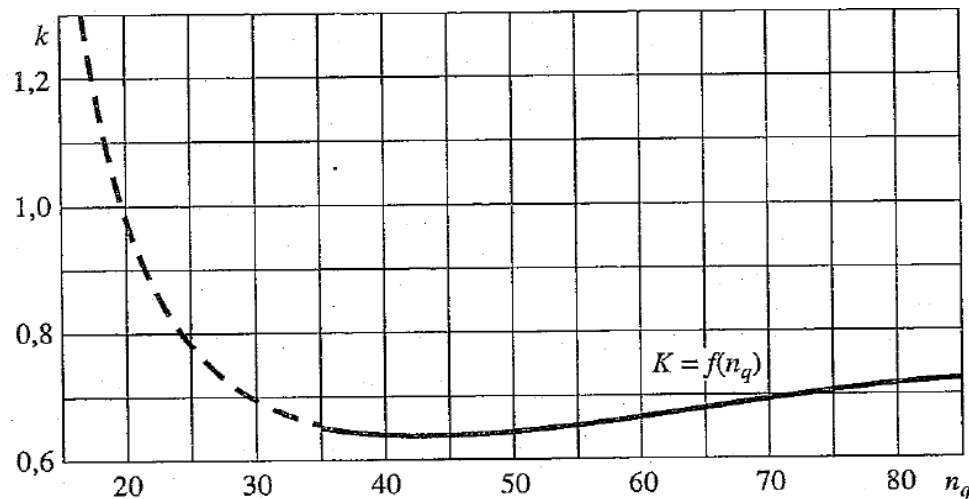
$Q_n = 9000 \text{ m}^3/\text{h}$

$H_n = 28 \text{ m}$

$d_u = 0,93 \text{ m}$

$d_t = 0,15 \text{ m}$

$$F_w = K \rho g H \frac{\pi}{4} (d_u^2 - d_t^2) = 0,72 * 1000 * 9,81 * 28 * \frac{\pi}{4} (0,93^2 - 0,15^2) = 166601 \text{ N}$$

Źródło: Pompy Wirowe – W. Jędrał

Pompa zasilająca (50%
Kozienice 1075MW)

$Q_n = 1693 \text{ m}^3/\text{h}$

$H_n = 3065 \text{ m}$ (5 stopni)

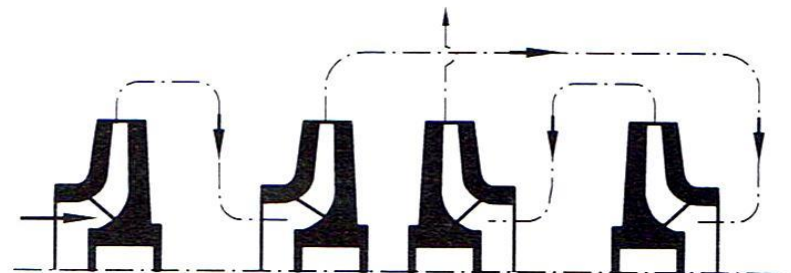
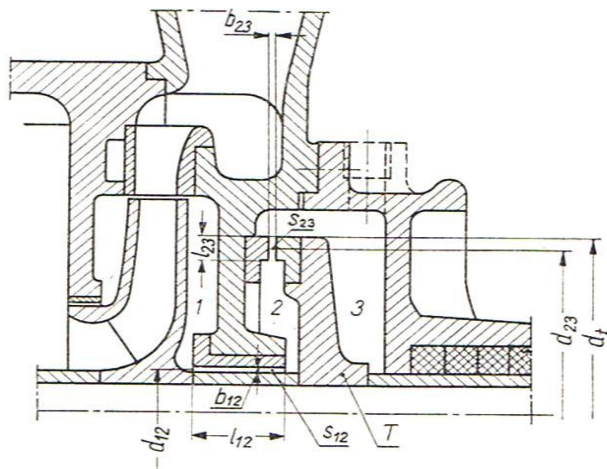
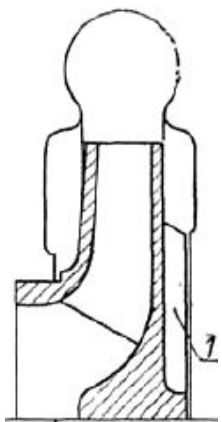
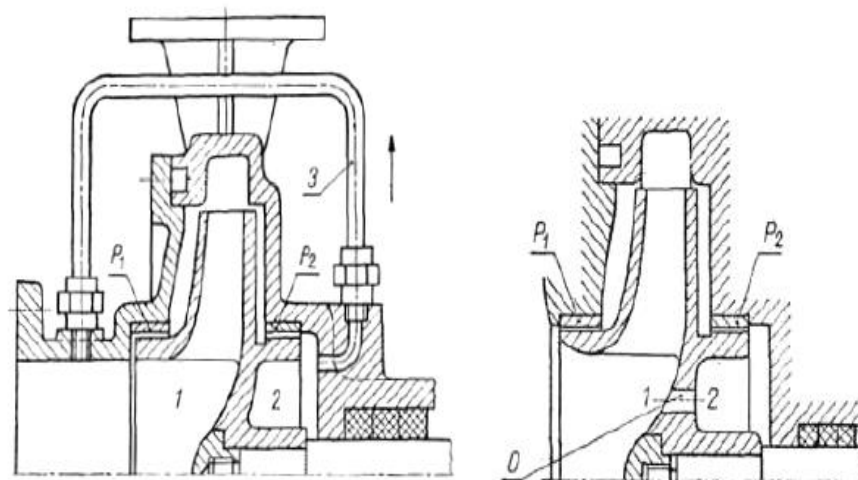
$d_u \sim 0,43 \text{ m}$

$d_t \sim 0,17 \text{ m}$

$$F_w = K \rho g H' \frac{\pi}{4} (d_u^2 - d_t^2) = 0,7 * 917 * 9,81 * 613 * 5 * \frac{\pi}{4} (0,43^2 - 0,17^2) * 0,8 = 2408693 \text{ N}$$

Metody zmniejszania siły osiowej oraz obszary zastosowania

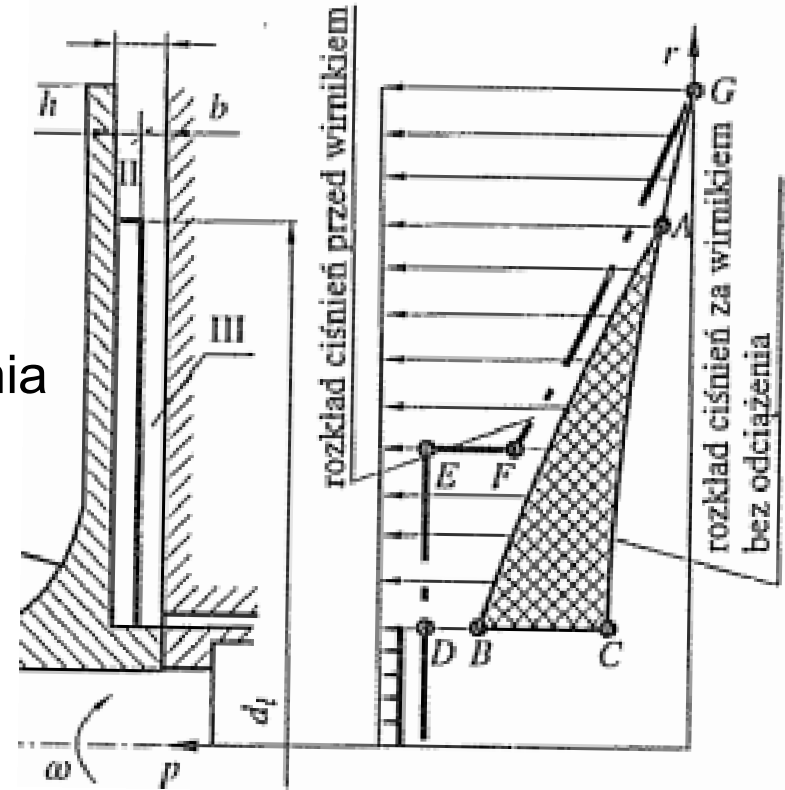
- Przewody upustowe
- Otwory odciążające
- Łopatki odciążające
- Tarcza odciążająca
- Bęben odciążający
- Specjalne układy konstrukcyjne

Źródło: Pompy – M. Stępniewski

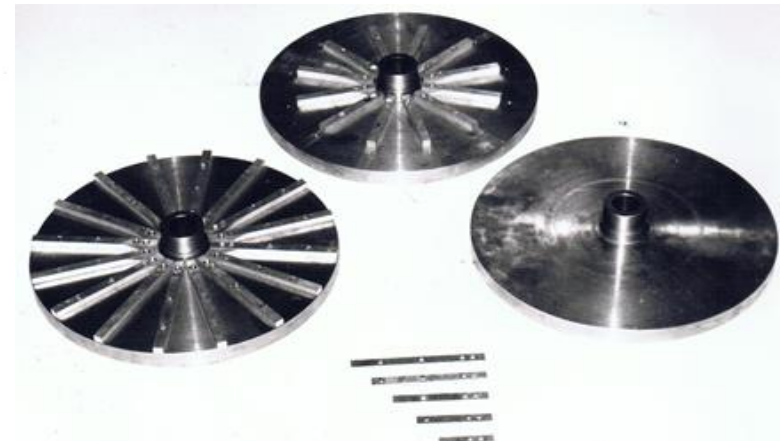
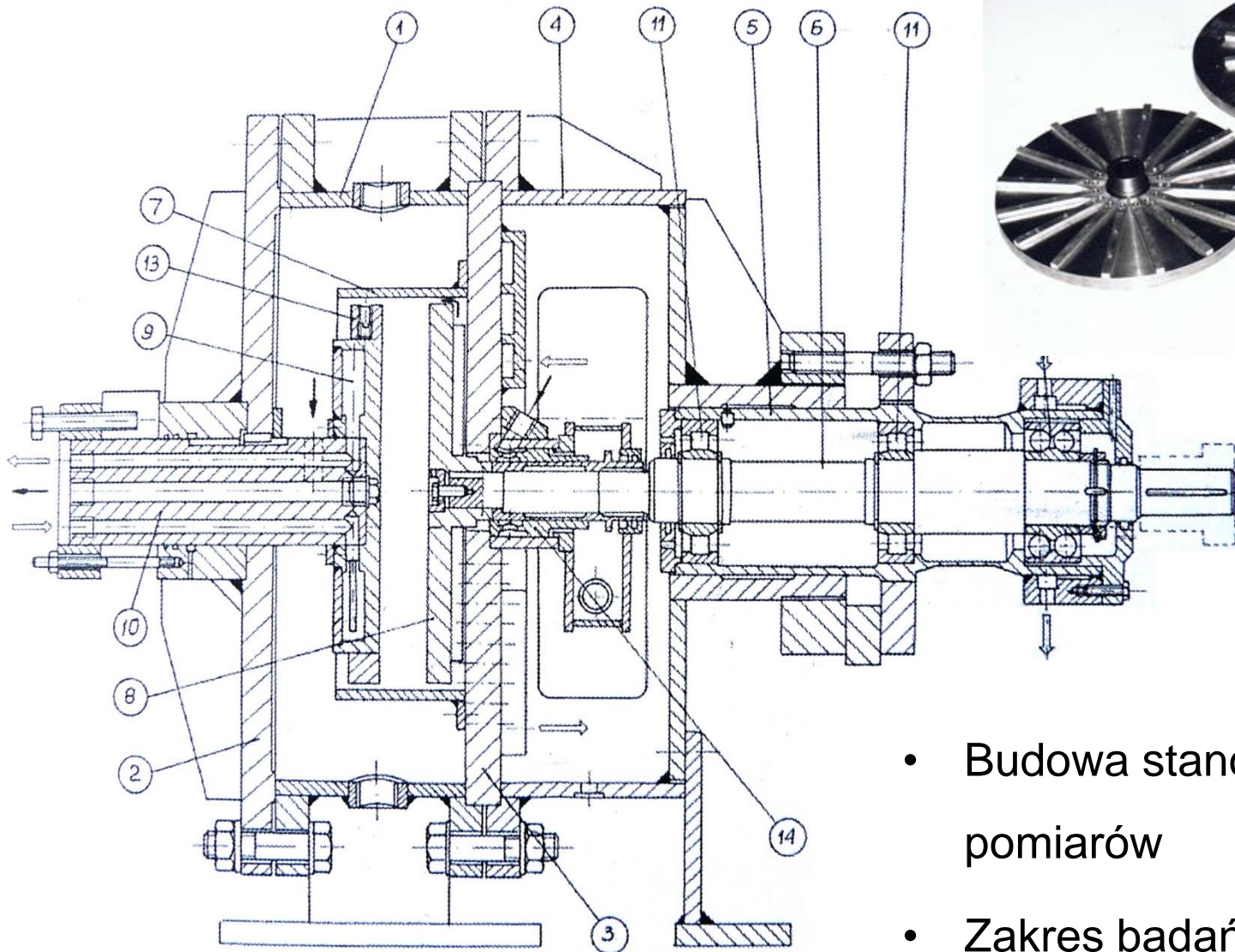
Łopatkki odciążające

- Zwiększenie współczynnika zawirowania cieczy
- Zwiększenie strat tarcz wirujących
- Konieczność znalezienia pola ciśnienia w przestrzeni III w celu określenia wymiarów łopatek
- Znaczne różnice w literaturze dotyczące obliczania współczynnika zawirowania

Źródło: Pompy Wirowe – W. Jędrał

$$p(r) = p_2 - \frac{1}{2} \rho k^2 \omega^2 (r_2^2 - r^2).$$

- Budowa stanowiska i metodyka pomiarów
- Zakres badań

Źródło: Badanie przepływów wewnętrznych w pompach pod kątem obliczania sił hydraulicznych – K. Karaśkiewicz

Obliczenia numeryczne łopatek odciążających badanych na stanowisku badawczym

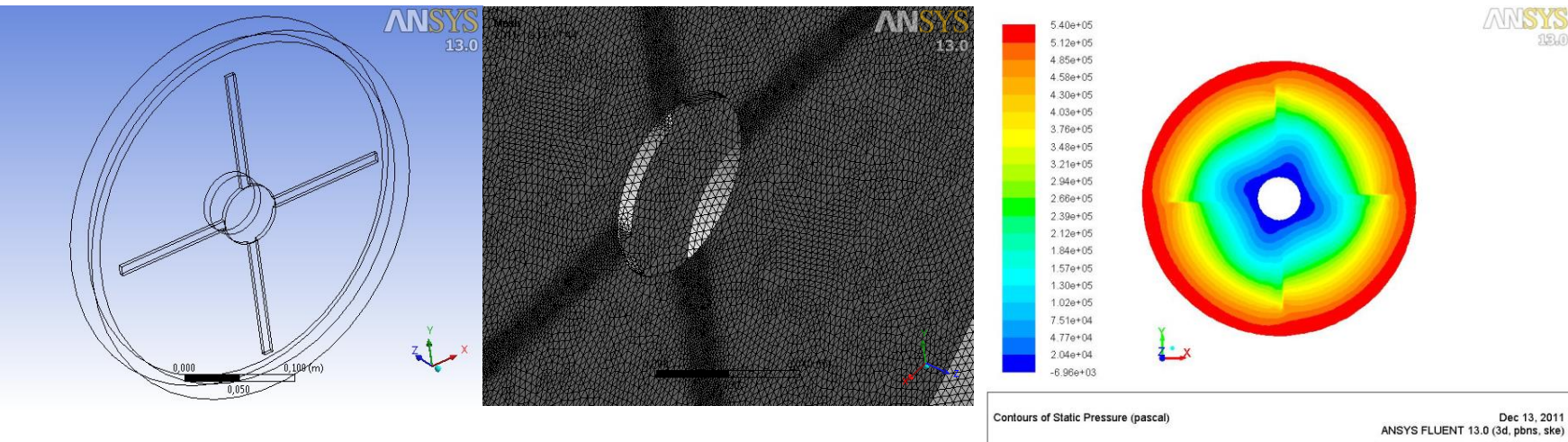
Postawione cele:

- Ocena przydatności symulacji numerycznych do badania łopatek odciążających
- Zbadanie wpływu geometrii łopatek na otrzymywane rozkłady ciśnień
- Porównanie wyników badań doświadczalnych oraz symulacji komputerowych
- Wykonanie symulacji komputerowych dla innych geometrii łopatek

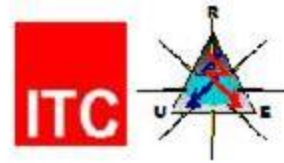
Symulacje numeryczne

- Stworzenie modelu 3D stanowiska
- dyskretyzacja obszaru przepływowego
- konfiguracja ustawień solvera (Ansys Fluent)
- Uzyskanie rozwiązania zagadnienia poprzez program obliczeniowy
- Obróbka uzyskanych wyników i porównanie ich z wynikami badań

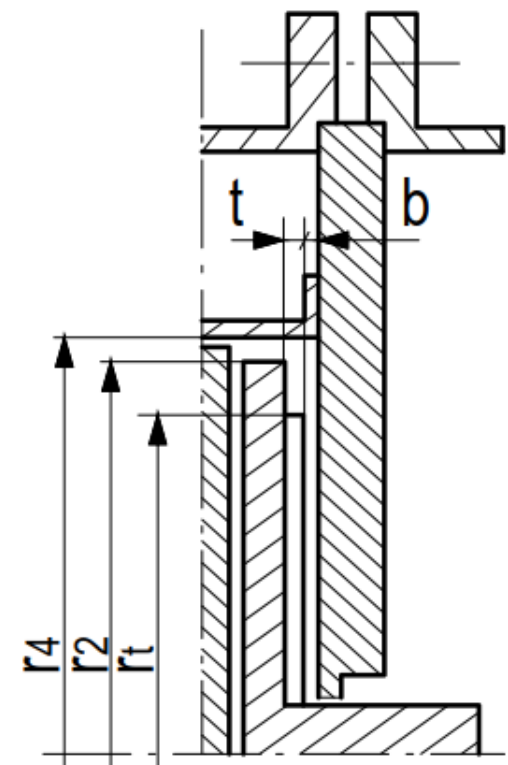
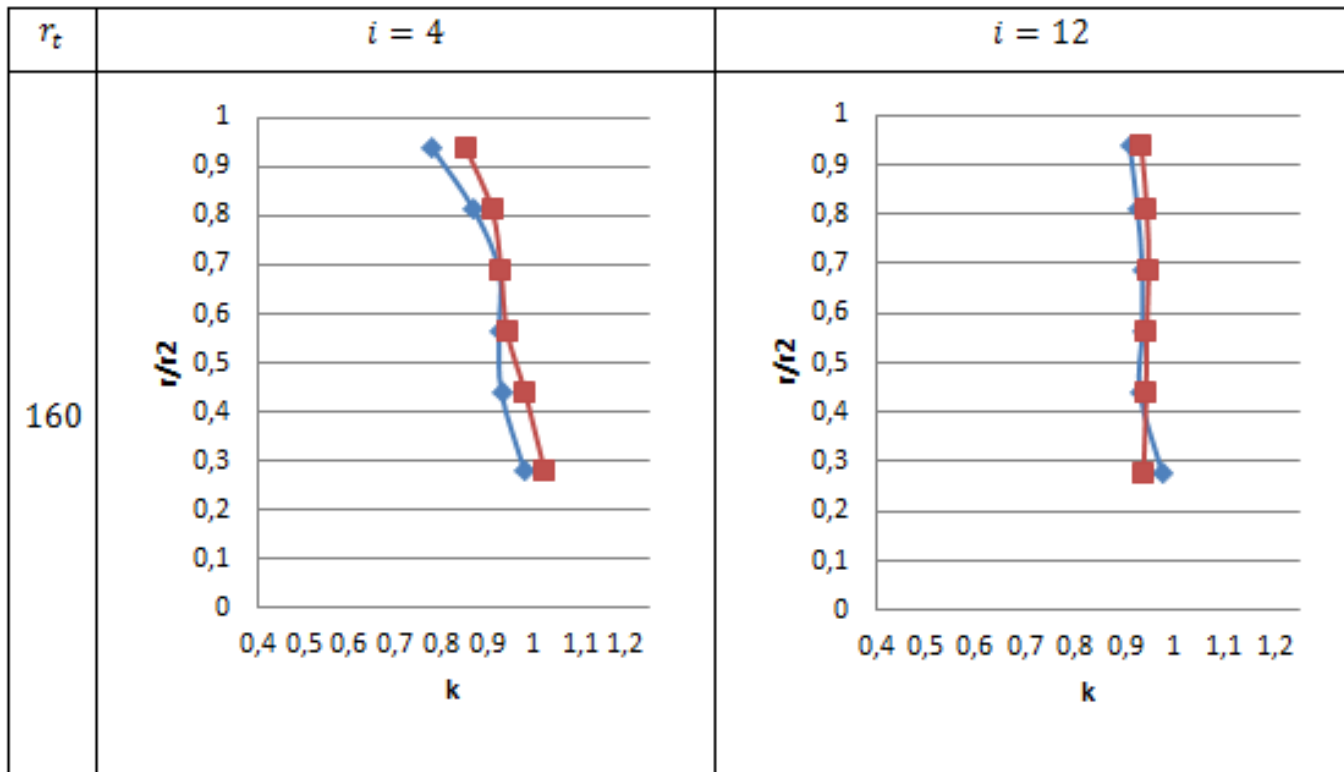

Porównanie wyników badań i symulacji

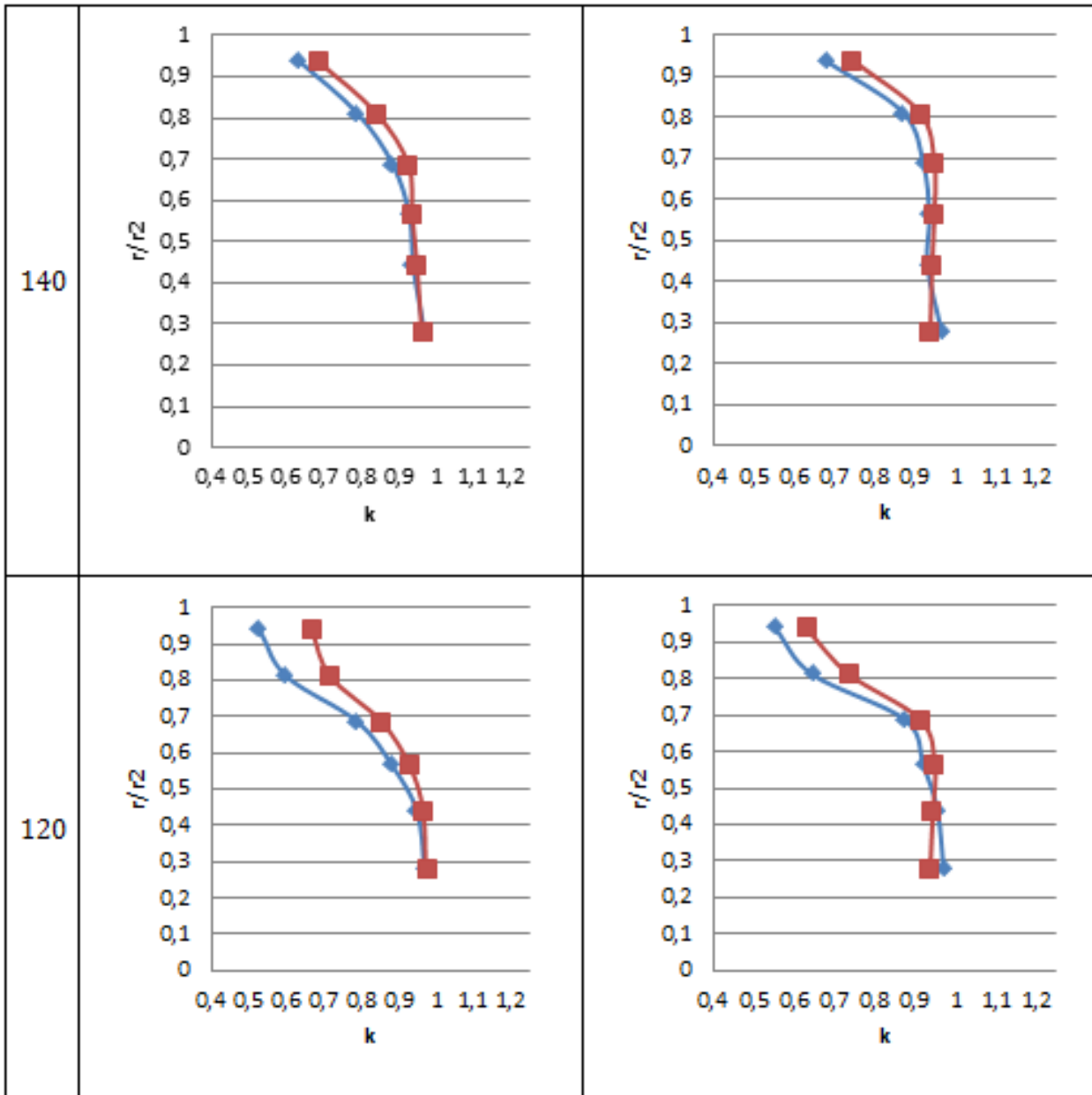
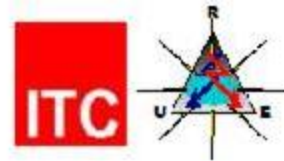
Porównanie charakterystyki $k_i = f\left(\frac{r}{r_2}\right)$ dla $t = 4$; $b = 1$ (kolor niebieski- dane z tablic, czerwony- dane z symulacji)

i - ilość łopatek

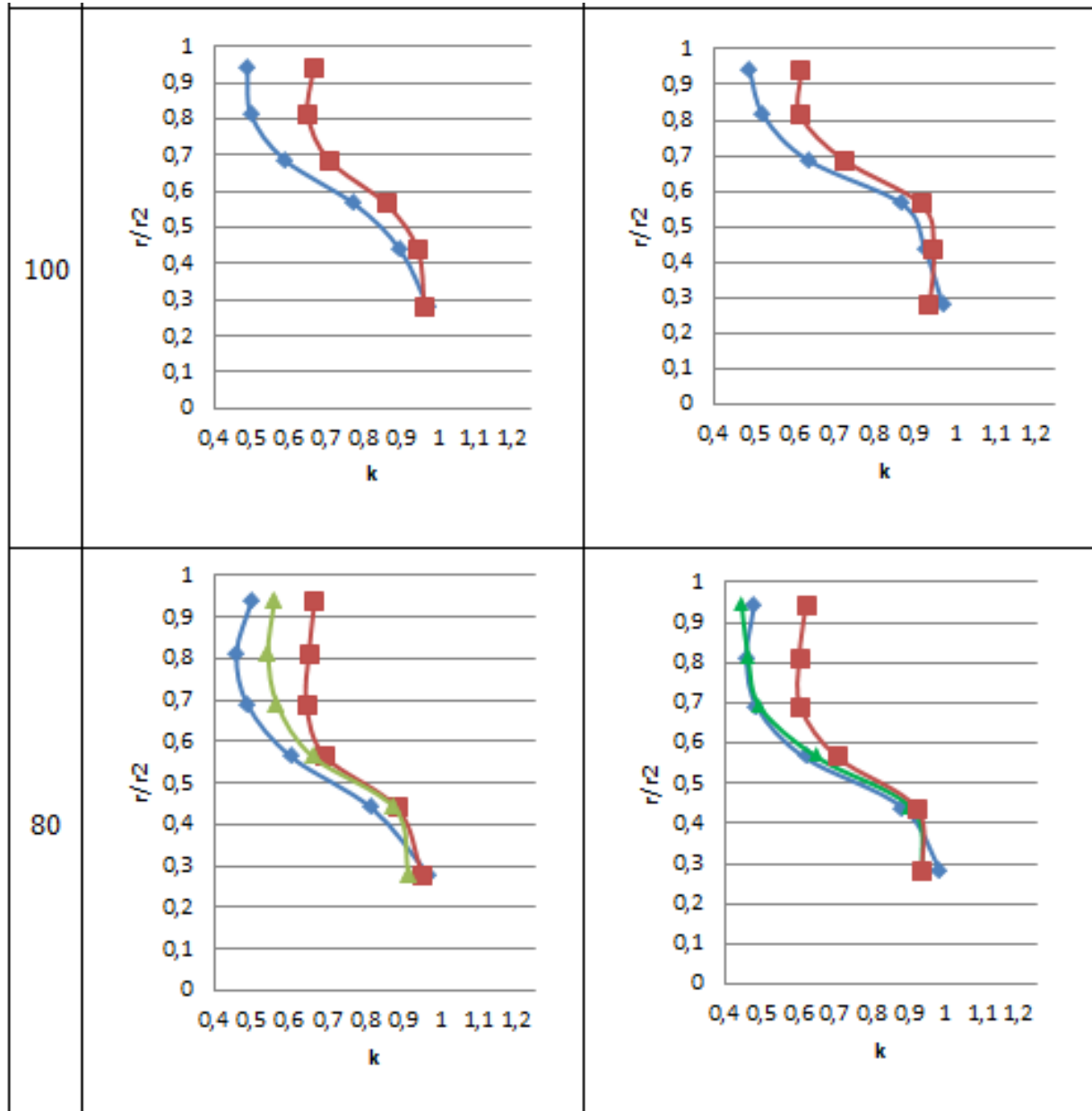
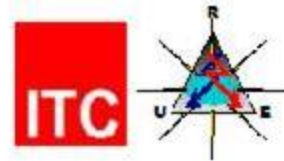

Porównanie wyników badań i symulacji

Porównanie wyników badań i symulacji

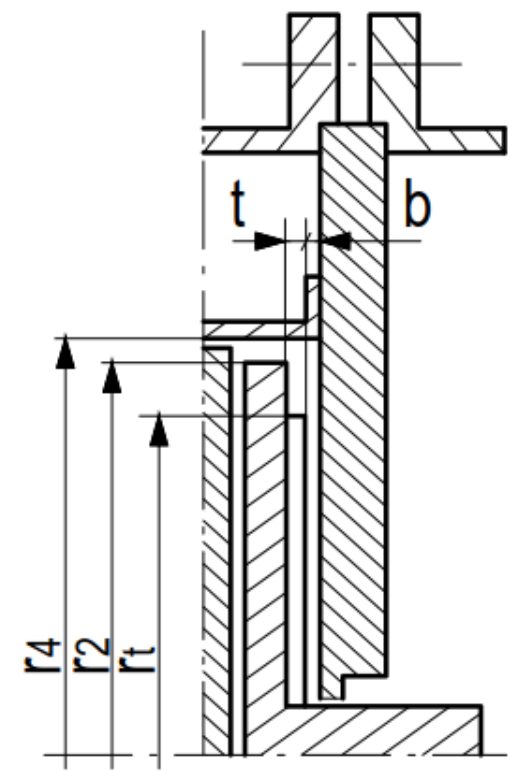
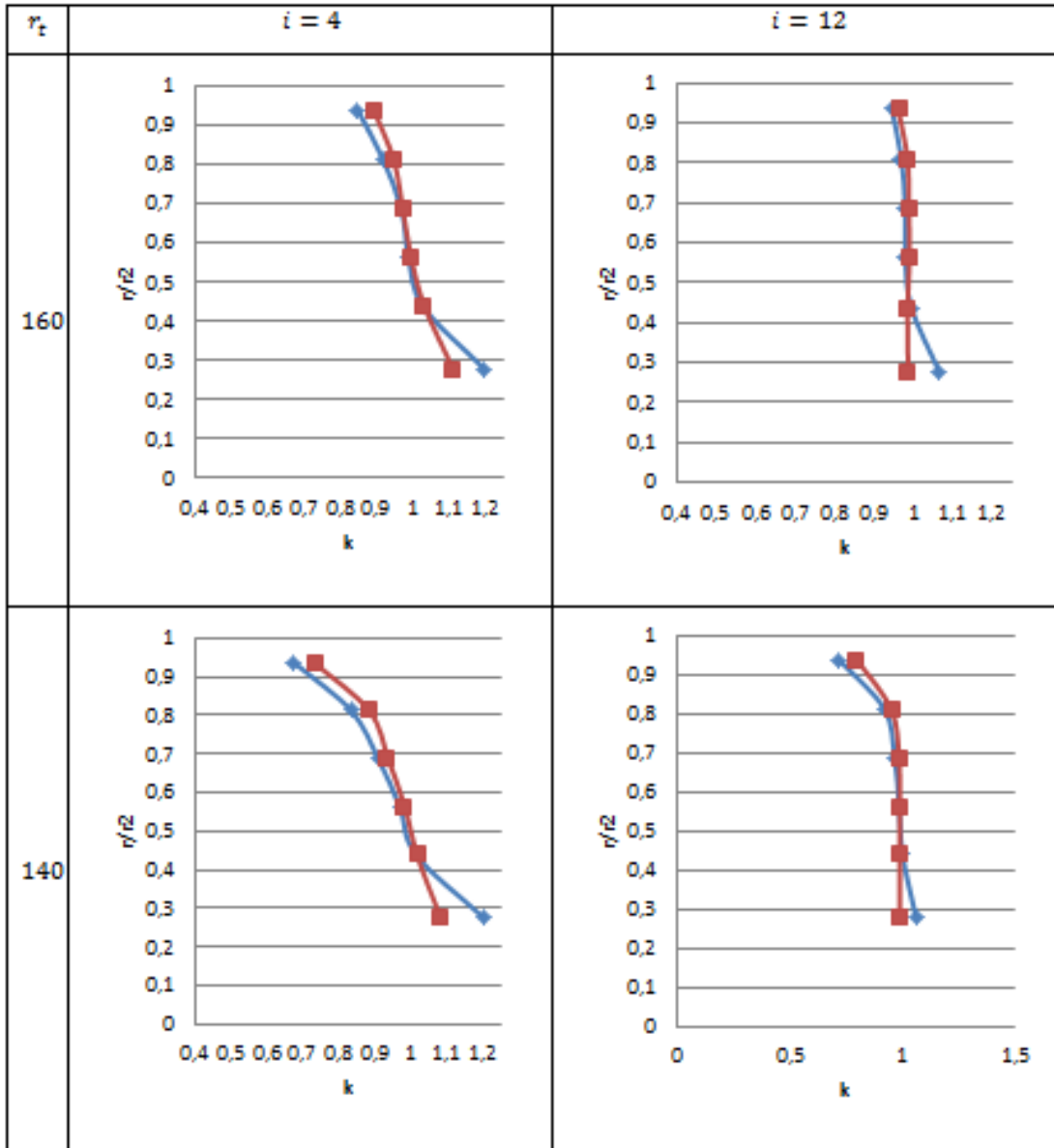

Porównanie wyników badań i symulacji

Porównanie charakterystyki $k_i = f(\frac{r}{r_2})$ dla $t = 10$; $b = 1$ (kolor niebieski- dane z tablic, czerwony- dane z symulacji)

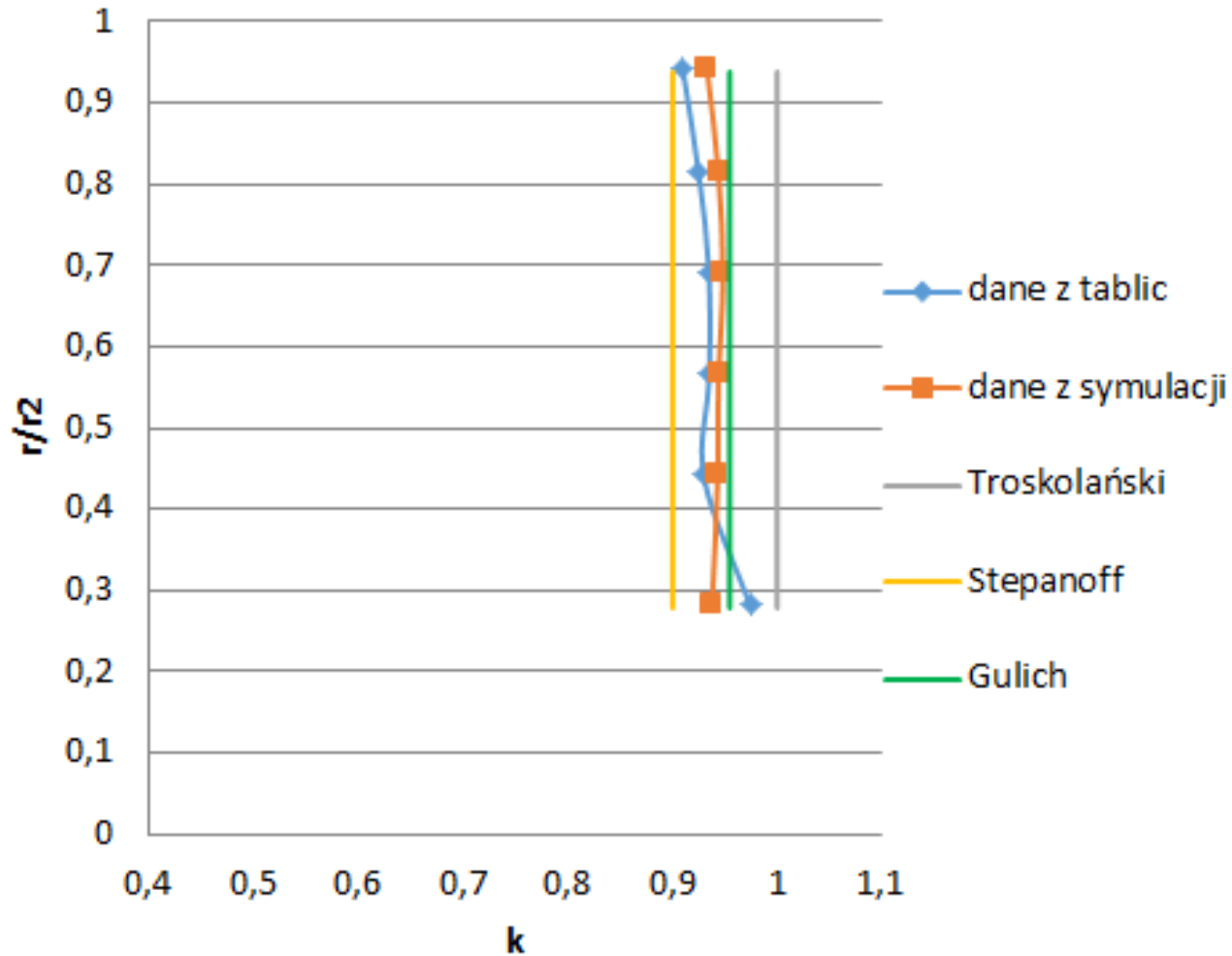
i - ilość łopatek

Porównanie uzyskanych wyników z danymi literaturowymi

Dla $r_t=d_2=160$; $t = 4$; $b = 1$; $i = 12$

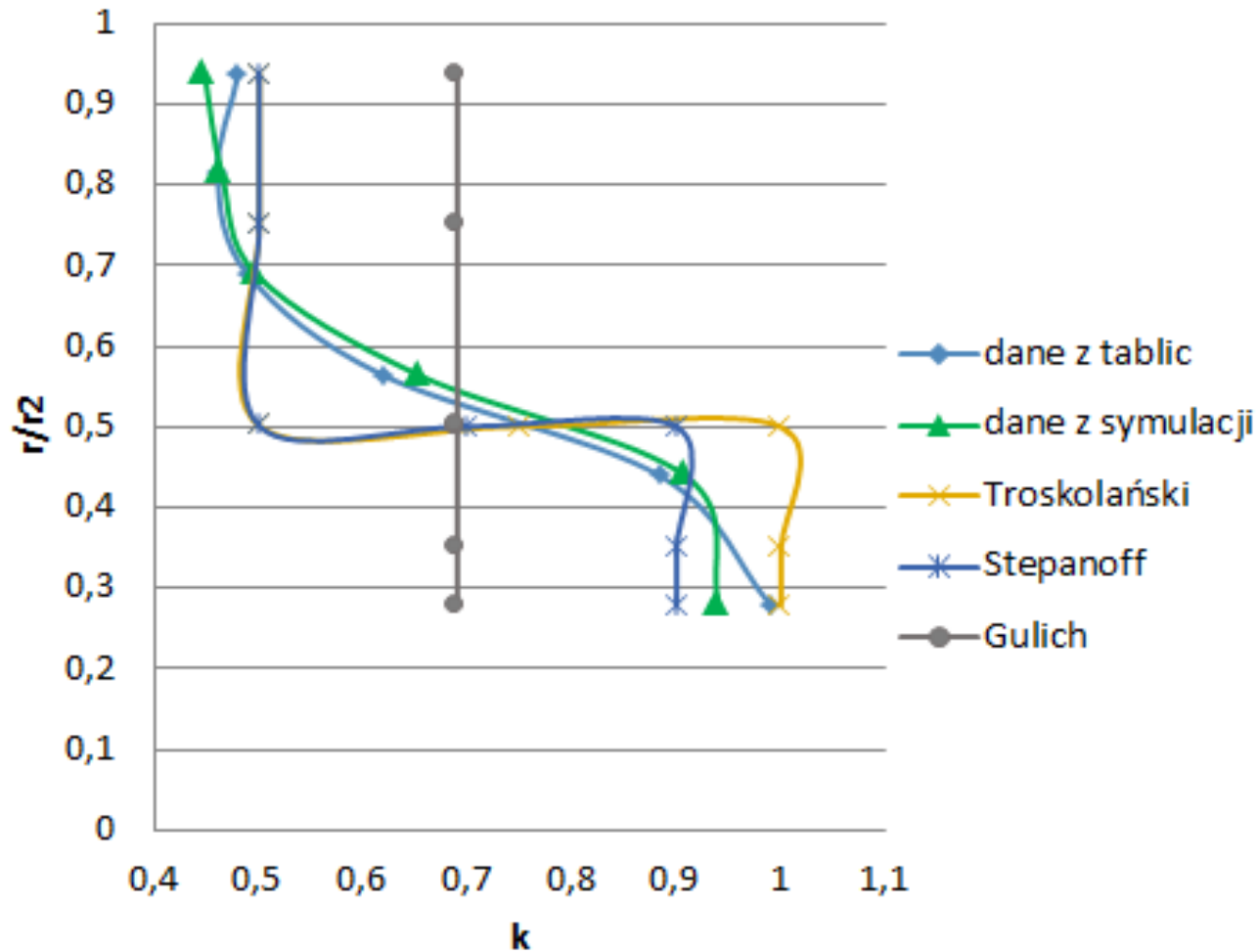

Porównanie uzyskanych wyników z danymi literaturowymi

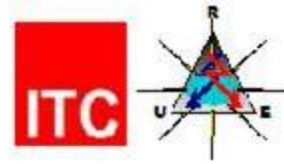

Dla $r_t=80; d_2=160; t = 4; b = 1; i = 12$

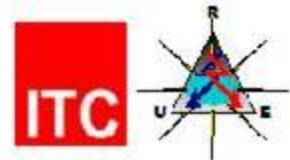
Wnioski płynące z przeprowadzonych symulacji

- Przedstawiany w literaturze model skokowej zmiany współczynnika krążenia dla tarcz częściowo ułopatkowanych jest niezgodny z wynikami przeprowadzonych badań
- Przeprowadzone symulacje wykazują bardzo dobrą zgodność z wynikami badań przeprowadzonych w instytucie dla długich łopatek
- Na zgodność przeprowadzonych symulacji i wyników badań duży wpływ ma parametr r_t/r_2
- Parametrami które wpływają na uzyskiwaną dokładność obliczeń są także: i, b, t

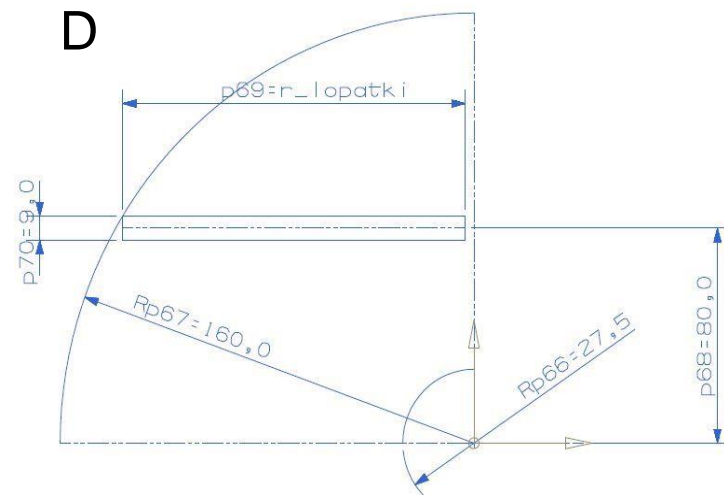
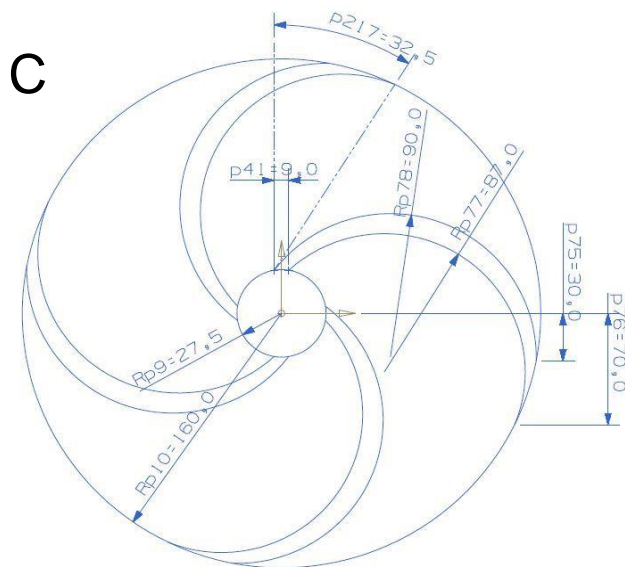
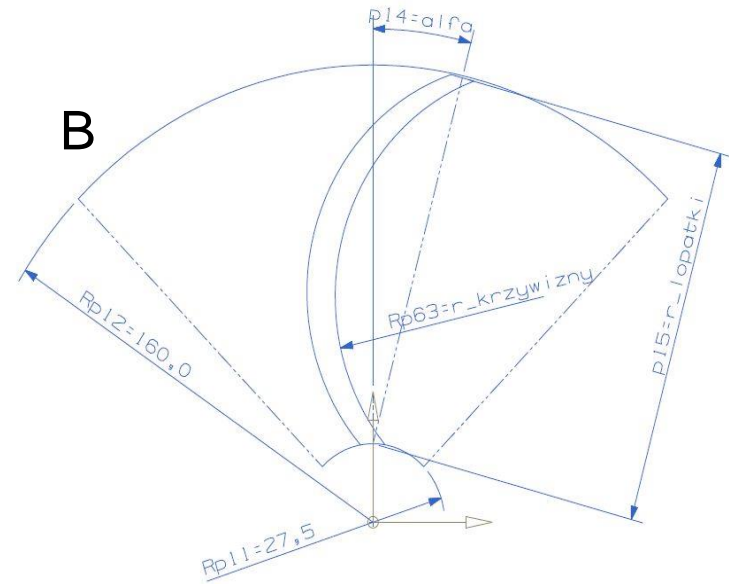
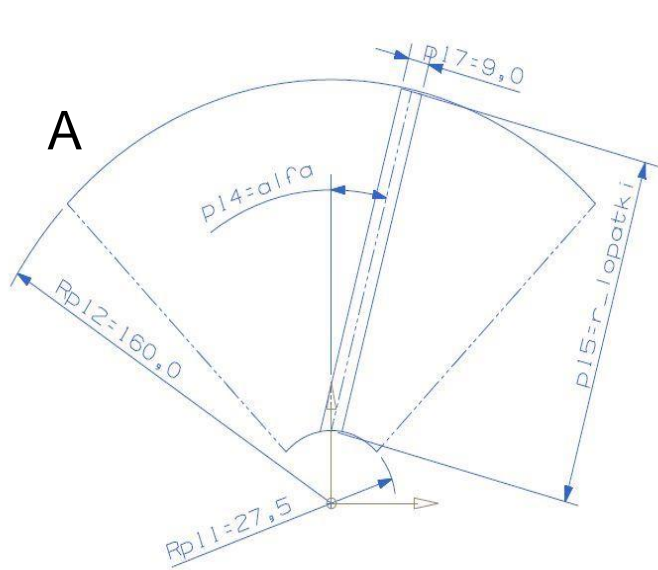
Obliczenia numeryczne innych ustawień łopatek

Źródło: <http://www.mcpumps.en.alibaba.com>

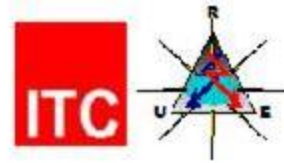

Obliczenia numeryczne innych ustawień łopatek

Badanie innych ustawień łopatek

Badano bezpośrednio siły działające na powierzchnie wirnika modelu numerycznego

Wariant	Rodzaj rozpatrywanego przypadku	Siła działająca na wirnik F_s [N]	Pobierana moc na wale [kW]
-	gładka tarcza (bez łopatek)	70421	2374
-	Zwykła łopátka promieniowa badana na stanowisku ($i=4$, $b=1$, $t=4$, $rt=160$)	56070	4781
A	Łopátka pochylona o kąt 15	56116	4709
B	Łopátka zakrzywiona na promieniu 80 mm, pochylona o kąt 15	56429	4321
C	Łopátka o pojedynczej krzywiznie z kątem pokrycia sąsiednich łopatek $\vartheta=32,5^\circ$	57147	3998
D	Łopátka odsunięta od osi obrotu o 80 mm	56087	4795

Badanie innych ustawień łopatek

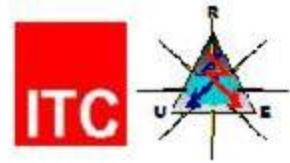

Wnioski:

- Symulacje przepływu pozwalają w zadowalający sposób odwzorować wyniki badań łopatek odciążających
- Kształt łopatek odciążających ma wpływ na zmniejszanie siły osiowej oraz zużycie energii silnika napędowego
- Wariant zapewniający największe zmniejszenie siły osiowej wykazał się największą wymaganą mocą napędową
- Konieczne przeprowadzenie walidacji otrzymanych wyników obliczeń numerycznych potwierdzających otrzymane wyniki

Równoważenie sił wzdłużnych za pomocą łopatek odciążających

Planowane działania:

- Zakończenie przeglądu literatury i wykonanych badań dotyczących łopatek odciążających
- Wykonanie dodatkowych symulacji pozwalających uzyskać wyniki jak najbardziej zbliżone do wyników badań
- Badanie innych rozwiązań ustawienia i geometrii łopatek celem przedstawienia różnic i ewentualnych zalet w stosunku do prostych łopatek
- Wykonanie symulacji dla przypadku $n=3000$ obr/min
- Praca nad stworzeniem zależności matematycznych pozwalających w prosty sposób określić optymalne (pod kątem skuteczności zmniejszania siły osiowej oraz efektywności energetycznej) wymiary łopatek odciążających

Równoważenie sił wzdłużnych za pomocą łopatek odciążających

Dziękuję za uwagę

mgr. inż. Marek Szlaga
szlagamarek@gmail.com